

ผลการปรึกษากลุ่มเกสตัลต์ต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลเด็กออทิสติก *

The Effects of Gestalt Group Counseling on Empowerment of Caregivers of Autistic Children *

สินีนาง บุญเจริญ, วท.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา) ¹
Sineenast Boonjaroen, M.Sc. (Counseling Psychology) ¹

ดลดาว ปุณณานนท์, ศศ.ด. (จิตวิทยา) ²
Doldao Purananon, Ph.D. (Psychology) ²

สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์, Ed.D. (Psy.coun. and Guidance) ³

Surin Suthithatip, Ed.D. (Psy.coun. and Guidance) ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลการปรึกษากลุ่มเกสตัลต์ต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลเด็กออทิสติก กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่มารับบริการที่แผนกกิจกรรมบำบัด โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำนวน 16 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วยโปรแกรมการปรึกษากลุ่มเกสตัลต์ และแบบวัดพลังอำนาจของผู้ดูแล มีความเชื่อมั่น .94 ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม 2559 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ repeated measure ANOVA โดยทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Newman-Keuls

ผลการวิจัยพบว่า 1) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) 2) ระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และ 3) ระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดการอบรมการปรึกษากลุ่มเกสตัลต์ แก่บุคลากร เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และควรมีการช่วยเหลือผู้ดูแลเด็กออทิสติก ด้วยการให้การปรึกษากลุ่มเกสตัลต์ เพื่อช่วยให้ผู้ดูแลมีความเชื่อมั่นในสมรรถนะของตนเอง

คำสำคัญ: การปรึกษากลุ่มเกสตัลต์ การเสริมสร้างพลังอำนาจ ผู้ดูแลเด็กออทิสติก

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

* Master's Thesis of Science Program in Counseling Psychology, Faculty of Education, Burapha University

¹ มหบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

¹ Master, Program in Counseling Psychology, Faculty of Education, Burapha University

¹ ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) E-mail: sineenat02@gmail.com

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา: อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

² Lecturer, Faculty of Education, Burapha University: Major Advisor

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา: อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

³ Assistant Professor, Faculty of Education, Burapha University: Co-advisor

Abstract

This quasi-experimental research aimed to examine the effects of Gestalt group counseling on empowerment of caregivers of autistic children. The samples consisted of 16 caregivers of autistic children receiving services at the occupational therapy department, Burapha University Hospital and were divided into an experimental group ($n = 8$) and a control group ($n = 8$). The research instruments included a Gestalt group counseling program and a scale of caregiver empowerment with the reliability of .94. The implementation and data collection were conducted from January to March, 2016. Statistic used for data analysis was repeated measure ANOVA with multiple comparisons by the Newman-Keuls method.

The research results revealed that 1) there was a statistically significant interaction between the method and the duration of the experiment ($p < .001$); 2) at the post-test and the follow-up phases, the experimental group had statistically significant higher mean score of caregiver empowerment than the control group ($p < .001$); and 3) at the post-test and the follow-up phases, the experimental group had statistically significant higher mean score of caregiver empowerment than the pre-test phase.

This research suggests that agencies should encourage their health care providers to enroll the Gestalt group counseling in order to achieve the greatest efficiency. Additionally, this Gestalt group counseling should be applied for caregivers of autistic children in order to enhance their confidences in competency.

Keywords: The Gestalt group counseling, Empowerment, Autistic children caregivers

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้ดูแลเด็กออทิสติกเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการตอบสนองความต้องการของเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิด ให้การเลี้ยงดู และให้ความรักแก่เด็กตลอดเวลา จากปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงดูเด็กออทิสติกที่แตกต่างกับเด็กปกติและการขาดความรู้ที่จำเป็นในการดูแลเด็กออทิสติก รวมถึงการเผชิญปัญหาที่ไม่มีประสิทธิภาพของผู้ดูแล ส่งผลให้ผู้ดูแลเกิดความรู้สึกทางลบหลายประการในการเลี้ยงดูบุตรหลานของตน (ประภาศรี พุ่มมีผล, ภัทราภรณ์ พุ่มปันคำ, และสมบัติ สุกุลพรรณ, 2550) ทั้งความเครียดจากการดูแล มีความกังวลใจ ทำให้ผู้ดูแลเกิดความรู้สึกท้อแท้และเบื่อหน่ายจากการที่ต้องดูแลเด็กออทิสติกตลอดทั้งวัน และเป็นระยะเวลานานหลายปี ทำให้ผู้ดูแลเกิดปัญหา

ทางสุขภาพกายและสุขภาพจิตได้ (Lecavalier, Leone, & Wiltz, 2006) สอดคล้องกับการศึกษาของอิซซา เพื่อนมัน (2545) ที่ศึกษาสุขภาพจิตและความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดานุคคลออทิสติก พบว่ามารดาที่มีสุขภาพจิตดีและมารดาที่มีสุขภาพจิตไม่ดีมีจำนวนเท่ากัน แสดงให้เห็นว่ามารดาครึ่งหนึ่งมีปัญหาสุขภาพจิตที่ควรได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

การเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowerment) เป็นกระบวนการทางสังคมที่แสดงถึงการยอมรับและชื่นชม การส่งเสริม การพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถของบุคคลในการตอบสนองความต้องการของตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมถึงความสามารถในการใช้ทรัพยากรที่จำเป็นในการดำรงชีวิต (Gibson, 1991) เพื่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจ

สามารถควบคุมความเป็นอยู่หรือวิถีชีวิตของตนเองได้ ดังนั้น การเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ดูแลเด็กออทิสติก จึงถือว่าการกระตุ้นให้ผู้ดูแลเด็กออทิสติกเกิดความเชื่อมั่น ในความสามารถของตนเอง เมื่อผู้ดูแลเด็กออทิสติก มีความเชื่อมั่นในพลังอำนาจของตนเอง ก็จะนำมาสู่ การพัฒนาตนเอง มีแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลให้ ผู้ดูแลเด็กออทิสติกสามารถดูแลตนเองและให้การช่วยเหลือ ผู้ดูแลเด็กออทิสติกได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การปรึกษาเป็นกระบวนการสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษา เพื่อช่วยให้ ผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองและตระหนักในตนเองเพื่อนำ ไปสู่การจัดการกับปัญหาอย่างแท้จริง (วัชร ทรัพย์มี, 2551) การปรึกษาตามแนวเกสตัลท์ (the Gestalt counseling) เป็นกระบวนการปรึกษาที่อยู่บนพื้นฐานของการตระหนักรู้ ส่วนตน เรียนรู้ถึงความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะ ปัจจุบัน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการพึ่งพาผู้อื่น มาสู่การพึ่งพาตนเอง มีความเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถ ที่จะรับรู้หรือสัมผัสถึงความคิด อารมณ์ และการรับรู้ ของตนเอง และเชื่อว่ามนุษย์มีประสิทธิภาพในการรับรู้ ถึงตนเอง มีสติ จึงทำให้มนุษย์มีความสามารถในการตัดสินใจ เลือก พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง (อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2554) โดยมีกระบวนการปรึกษากลุ่ม ซึ่งเป็นกระบวนการในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้นำกลุ่มกับสมาชิก ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ และ ไว้วางใจกัน เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน รวมถึงเปิดโอกาสให้สมาชิกได้รับการกระตุ้น ให้ทดลองทำพฤติกรรมใหม่ๆ เพื่อให้เข้าใจตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของภัทรพงศ์ สุขมาลี (2550) ที่ศึกษาผลการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์เพื่อลดความเครียด ของผู้ปกครองที่มีบุตรออทิสติก พบว่าผู้ปกครองกลุ่มทดลอง มีความเครียดในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองและต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ จะเห็นได้ว่าการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ดูแล เด็กออทิสติก

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำ การปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มาใช้เพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจ ของผู้ดูแลเด็กออทิสติก เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กออทิสติก เกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเอง และให้การดูแล ช่วยเหลือเด็กออทิสติกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ทางสุขภาพที่เกี่ยวข้อง ในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลต่างๆ ในการนำเทคนิค การปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ไปปรับใช้ เพื่อเป็นแนวทาง ในการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลเด็กออทิสติกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ต่อการเสริมสร้าง พลังอำนาจของผู้ดูแลเด็กออทิสติก

สมมติฐานการวิจัย

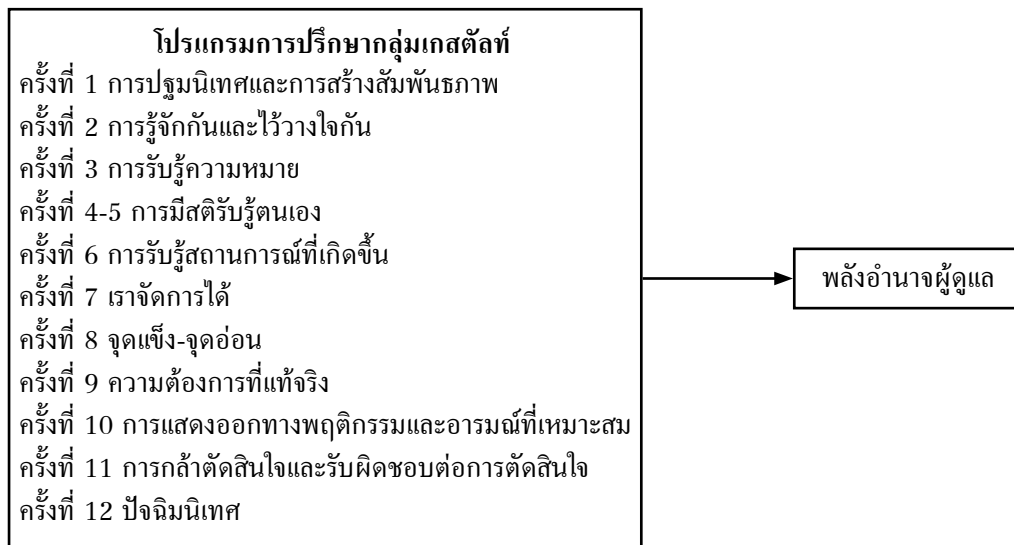
1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา การทดลอง มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจของ ผู้ดูแลเด็กออทิสติก
2. ระยะหลังการทดลอง ผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่ได้รับการ ปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล สูงกว่าผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่ได้รับการปรึกษาแบบปกติ
3. ระยะติดตามผล ผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่ได้รับการ ปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล สูงกว่าผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่ได้รับการปรึกษาแบบปกติ
4. ระยะหลังการทดลอง ผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่ได้รับการ ปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
5. ระยะติดตามผล ผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่ได้รับการ ปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ ซึ่งเป็นกระบวนการปรึกษาที่อยู่บนพื้นฐานของการตระหนักรู้ ส่วนตน เรียนรู้ถึงความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะ ปัจจุบัน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการพึ่งพาผู้อื่น

มาสู่การพึ่งพาตนเอง โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะรับรู้หรือสัมผัสถึงความคิด อารมณ์ และการรับรู้ของตนเอง และเชื่อว่ามนุษย์มีประสิทธิภาพในการรับรู้ถึงตนเอง มีสติ จึงทำให้มนุษย์มีความสามารถในการตัดสินใจ

เลือก พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง (อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2554) สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ชนิดสองกลุ่ม วัดก่อน-หลัง การทดลอง และติดตามผล (two groups, pretest-posttest and follow-up design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป็นผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่มาใช้บริการที่แผนกกิจกรรมบำบัด โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม 2559 จำนวน 60 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ เป็นผู้ดูแลที่มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลต่ำกว่าค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 (คะแนนต่ำกว่า 55) และยินดีเข้าร่วมการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน จากนั้นทำการจับคู่ตามคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมการศึกษากลุ่มเกสตัลท์ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยกำหนดให้ผู้ดูแลเด็กออทิสติกกลุ่มทดลองได้รับการศึกษา สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1-1½ ชั่วโมง จำนวนทั้งสิ้น 12 ครั้ง ในระยะเวลา 6 สัปดาห์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ เป็นการพบกันครั้งแรกของผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม เพื่อเป็นการทำความรู้จัก และสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม และระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกัน เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และเพื่อให้กลุ่มได้กำหนดข้อตกลงที่สมาชิกกลุ่มต้องใช้ปฏิบัติร่วมกัน ทั้งนี้ สมาชิกทุกคนต้องรักษาความลับของสมาชิกกลุ่ม

ครั้งที่ 2 การรู้จักกันและไว้วางใจกัน เป็นการสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รู้จักและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันยิ่งขึ้น เกิดความไว้วางใจและกล้าเปิดเผยซึ่งกันและกัน พร้อมกับการเรียนรู้ที่จะยอมรับความแตกต่างระหว่างกัน เพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจ การเปิดเผยต่อกันและกัน โดยให้สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรม “จินตนาการภาพตนเอง” โดยสมาชิกสมมติตนเองเป็นสิ่งของในห้อง ว่าจะเป็นอย่างไร มีความต้องการอะไร มีความรู้สึกอย่างไร และสภาพแวดล้อมที่ตนเองอยู่ขณะนั้นเป็นอย่างไร

ครั้งที่ 3 การรับรู้ความหมาย เป็นการให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงความหมาย ความสำคัญของตนเอง ในการดูแลเด็กออทิสติก ได้เรียนรู้ที่จะสังเกต เข้าใจ และบอกอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองและบุคคลอื่นจากการทบทวนเหตุการณ์ที่ผ่าน และร่วมแบ่งปันประสบการณ์ของแต่ละคน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก และเหตุการณ์ที่เป็นเหตุของอารมณ์และความรู้สึกเหล่านั้นของตนเอง ในขณะเดียวกันสมาชิกกลุ่มจะเรียนรู้ที่เข้าใจและยอมรับอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นด้วย โดยให้สมาชิกกลุ่มเลือกภาพเด็กออทิสติกที่นำมาให้เพื่อนสมาชิกคนอื่นดู พร้อมทั้งเล่าให้ฟังว่าเพราะเหตุใดจึงเลือกภาพนี้ และอะไรในภาพนี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองบ้าง

ครั้งที่ 4-5 การมีสติรับรู้ตนเอง เป็นการให้สมาชิกกลุ่มได้ฝึกสติ สามารถรับรู้ความรู้สึก ความต้องการ และความคิดของตนเอง สามารถสัมผัสถึงสิ่งเร้าภายในตนเอง ตลอดจนรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมภายนอก เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งให้สมาชิกกลุ่มฝึกการใช้สติโดยประยุกต์กับสถานการณ์จริงเมื่อต้องเผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของดูแลเด็ก โดยใช้เทคนิค “ที่นี้และเดี๋ยวนี้” โดยให้สมาชิกกลุ่มสังเกตและจดจ่อกับการรับรู้ที่อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ความรู้สึกภายในร่างกาย และสิ่งกระทบภายนอกที่ร่างกายที่ได้รับ การหายใจ อารมณ์ต่างๆ ที่เป็นอยู่ขณะนั้น และอยู่กับความรู้สึกนั้นๆ โดยไม่ต้องตีความ

ครั้งที่ 6 การรับรู้สถานการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการให้สมาชิกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ต่อประสบการณ์การดูแลเด็ก มีความรู้สึกร่วมและรับรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการดูแลเด็ก ร่วมกันหาทางเลือกที่จะกระทำ โดยต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข โดยเปิดวิดีโอการดูแลเด็กออทิสติกให้สมาชิกกลุ่มดู ความยาว 30-45 นาที จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวิดีโอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันว่าแต่ละคนมีความคิดเห็นอย่างไร และมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร ต่อสถานการณ์เดียวกันนั้นๆ

ครั้งที่ 7 เราจัดการได้ เป็นการให้สมาชิกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันต่อประสบการณ์การดูแล กระตุ้นให้สมาชิกเกิดการพึ่งพาตนเอง เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการกับตนเอง รวมถึงรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องราวของตนเองทีละคน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการปัญหานั้นๆ จากนั้นใช้เทคนิค “ความรับผิดชอบ” โดยทุกครั้งที่สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกเสร็จสิ้นแล้ว ให้พูดคำว่า “ฉันรับผิดชอบต่อการตัดสินใจครั้งนี้”

ครั้งที่ 8 จุดแข็ง-จุดอ่อน เป็นการกระตุ้นสมาชิกกลุ่มให้ตระหนักถึงความสามารถที่แท้จริงของตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีอำนาจในการตัดสินใจและการควบคุมด้วยตนเอง รวมทั้งให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น เพื่อจะได้เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น โดยให้สมาชิกกลุ่มสำรวจจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองขณะดูแลเด็กออทิสติกว่ามีอะไรบ้าง และให้นำเสนอต่อกลุ่ม จากนั้นสมาชิกกลุ่มช่วยกันหาจุดแข็งของสมาชิกกลุ่มที่นำเสนอว่ามีอะไรอีกบ้าง และเพราะอะไร

ครั้งที่ 9 ความต้องการที่แท้จริง เป็นการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเอง และตระหนักถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง ในสภาวะปัจจุบัน ตลอดจนสามารถรับรู้และเข้าใจประสบการณ์ของผู้อื่น โดยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องราว

ในการดูแลเด็กออทิสติกที่ผ่านมาหนึ่งสัปดาห์ จากนั้นใช้เทคนิค “เกมการสนทนา” โดยให้สมาชิกกลุ่มใช้มือขวาและมือซ้ายแทนความต้องการสองสิ่งที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกได้ พูดโต้ตอบกัน เพื่อให้สามารถตระหนักถึงสิ่งที่ตนเองต้องการอย่างแท้จริง

ครั้งที่ 10 การแสดงออกทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่เหมาะสม เป็นการให้สมาชิกกลุ่มเลือกวิธีการเผชิญปัญหาที่จะช่วยควบคุม ปรับอารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถฝึกปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมและอารมณ์ที่เหมาะสม ตามความต้องการของตนเองกับสถานการณ์จริง โดยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันบอกความรู้สึกที่มีต่อการแสดงออกที่เหมาะสมเมื่อต้องเผชิญปัญหาในการดูแลเด็กออทิสติก จากนั้นใช้เทคนิค “การฝึกซ้อมบทบาท” โดยให้สมาชิกกลุ่มแสดงบทบาทที่ตนคิดว่าจะแสดงออกต่อคนรอบข้างในสถานการณ์ต่างๆ

ครั้งที่ 11 การกล้าตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ เป็นการให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนและแบ่งปันประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ร่วมกันจากการเข้ากลุ่มแต่ละครั้งที่ผ่านมา เพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง โดยให้สมาชิกแต่ละคนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นและการตัดสินใจเลือกของตนเองในการดูแลเด็กออทิสติก จากนั้นใช้เทคนิค “ความรับผิดชอบ” โดยทุกครั้งที่สมาชิกกลุ่มแสดงความรู้สึกเสร็จสิ้นแล้วให้พูดคำว่า “ฉันรับผิดชอบต่อการตัดสินใจครั้งนี้”

ครั้งที่ 12 ปัจฉินิเทศ เป็นการให้สมาชิกทุกคนได้บอกเล่าถึงเรื่องราว ความรู้สึก ประสบการณ์ และสิ่งที่ประทับใจในการเข้ากลุ่มแต่ละครั้ง เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้บอกสิ่งที่อยากบอกกับกลุ่ม และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รวมถึงนำประสบการณ์จากการเข้ากลุ่มไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดพลังอำนาจของผู้ดูแล ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจ ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบ แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ความหมาย จำนวน 5 ข้อ ความสามารถ

ในการดูแล จำนวน 7 ข้อ การตัดสินใจด้วยตนเอง จำนวน 5 ข้อ และผลกระทบต่อเด็กออทิสติก จำนวน 4 ข้อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 21 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามทางบวกจำนวน 19 ข้อ และข้อคำถามทางลบ จำนวน 2 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากคะแนน 1-5 ของข้อคำถามทางบวก ได้แก่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง .50-1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้ดูแลเด็กออทิสติกที่มารับบริการที่แผนกเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จำนวน 30 คน หาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โปรดักต์ที่โมเมน ได้ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของครอนบาช ได้ค่าเท่ากับ .94

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ 1) หลังจากโครงร่างวิจัยได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (เอกสารรับรอง เลขที่ - วันที่ 20 พฤศจิกายน 2558) ผู้วิจัยจึงเริ่มดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล และ 2) ผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล และสิทธิในการถอนตัวจากการวิจัย รวมทั้งแจ้งว่าข้อมูลจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับและนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตดำเนินการวิจัยจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา จากนั้นเข้าพบหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้าแผนกกิจกรรมบำบัด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ที่แผนกกิจกรรมบำบัด แนะนำตัว และดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง (ข้อ 2) จากนั้นให้ทำแบบวัดพลังอำนาจ

ของผู้ดูแล ก่อนการทดลอง (pre-test) โดยให้เวลาตอบ 20-25 นาที

3. ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ตามโปรแกรมที่กำหนด จำนวนทั้งสิ้น 12 ครั้ง ทุกวันพุธและวันศุกร์ เวลา 17.00-18.30 น. ในระยะเวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมให้ดำเนินชีวิตตามปกติ โดยได้รับการปรึกษาแบบปกติเมื่อพาเด็กออทิสติกมารับบริการที่แผนกกิจกรรมบำบัด โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา

4. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบวัดพลังอำนาจของผู้ดูแล หลังการทดลอง (post-test) โดยให้เวลาตอบ 15-20 นาที

5. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบวัดพลังอำนาจของผู้ดูแล ภายหลังเสร็จสิ้นการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์ (follow-up) โดยให้เวลาตอบ 15-20 นาที
ทั้งนี้ ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม 2559

การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ดูแล วิเคราะห์ด้วยสถิติ repeated measure ANOVA: one between-subjects variable and one within-subject variable โดยทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Newman-Keuls

ผลการวิจัย

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง ($G \times I$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) แสดงว่าวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองส่งผลร่วมกันต่อคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการทดลองที่แตกต่างกัน (G) และระยะเวลาการทดลองที่แตกต่างกัน (I) มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพลังอำนาจผู้ดูแล ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	15	13845.25			
วิธีการทดลองที่แตกต่างกัน (G)	1	13068.00	13068.00	235.384	< .001
ผลรวมกำลังสองของความเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม (Ss w/in Groups)	14	777.25	55.52		
ภายในกลุ่ม	32	13084.66			
ระยะเวลาการทดลองที่แตกต่างกัน (I)	2	6419.29	3209.65	1102.700	< .001
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง (G x I)	2	6583.87	3291.90	1130.972	< .001
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองภายในกลุ่ม (G x I w/in Groups)	28	81.50	2.91		
รวมทั้งหมด	47	26929.91			

2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่าระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล 48.38 ($SD = 5.21$) และ 48.50 ($SD = 5.37$) ตามลำดับ ระยะหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล 97.75 ($SD = 2.38$) และ 48.38 ($SD = 5.21$) ตามลำดับ ส่วนระยะติดตามผล พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล 97.75 ($SD = 2.49$) และ 48 ($SD = 5.26$) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่าระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระยะหลังการทดลอง พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ส่วนระยะติดตามผล พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 2 กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่าระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล 48.38 ($SD = 5.21$) และ 48.50 ($SD = 5.37$) ตามลำดับ ระยะหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล 97.75 ($SD = 2.38$) และ 48.38 ($SD = 5.21$) ตามลำดับ ส่วนระยะติดตามผล พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล 97.75 ($SD = 2.49$) และ 48 ($SD = 5.26$) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่าระยะก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระยะหลังการทดลอง พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ส่วนระยะติดตามผล พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแล ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระยะก่อนการทดลอง					
ระหว่างกลุ่ม	1	.06	.06	.003	.957
ภายในกลุ่ม	42	858.75	20.44		
ระยะหลังการทดลอง					
ระหว่างกลุ่ม	1	9751.56	9751.56	476.932	< .001
ภายในกลุ่ม	42	858.75	20.44		
ระยะติดตามผล					
ระหว่างกลุ่ม	1	9900.25	9900.25	484.204	< .001
ภายในกลุ่ม	42	858.75	20.44		

3. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลของกลุ่มทดลอง ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่าระยะหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระยะติดตามผล พบว่า

กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่แตกต่างจากระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลของกลุ่มทดลอง ระหว่างระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล โดยการทดสอบความแตกต่างรายคู่

ช่วงเวลา	M	ระยะก่อนการทดลอง	ระยะหลังการทดลอง	ระยะติดตามผล
		48.37	97.75	97.75
ระยะก่อนการทดลอง	48.37	-	49.38	49.38
ระยะหลังการทดลอง	97.75	-	-	0
ระยะติดตามผล	97.75	-	-	-
r			2.00	3.00
Q (.95, r, 14)			3.03	3.70
SQUA (MS w/n)			.59	.72

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลเด็กกอดทิสติกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ ระยะก่อนการทดลอง ผู้ดูแลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลไม่แตกต่างกัน แต่ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลได้ผลที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ได้เกิดกระบวนการทางความคิด ตระหนักรู้อย่างใส่ใจในการคิด พูดและกระทำในความคิดเห็นปัจจุบันด้วยเทคนิคต่าง ๆ ของกระบวนการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ ซึ่งผู้ดูแลเด็กกอดทิสติกที่ได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์สามารถนำความรู้ ประสบการณ์และวิธีการต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม และเกิด

ความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการดูแลเด็กกอดทิสติก นำไปสู่การเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลเด็กกอดทิสติกได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องการศึกษาของจิตติยา เข้มนิ่มนวล (2555) ที่ศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนกช่างอุตสาหกรรม พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ การปรึกษากลุ่มเกสตัลท์สามารถช่วยให้ความเชื่ออำนาจภายในตนและความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคเพิ่มขึ้น

ผลการวิจัยพบว่าระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ผู้ดูแลที่ได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่าผู้ดูแลที่ได้รับการปรึกษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ขออธิบายได้ว่าโปรแกรมการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์เป็นกระบวนการปรึกษาที่อยู่บนพื้นฐานของการตระหนักรู้

ส่วนตน เรียนรู้ถึงความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะปัจจุบัน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการพึ่งพาผู้อื่นมาสู่การพึ่งพาตนเอง โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะรับรู้หรือสัมผัสถึงความคิด อารมณ์ และการรับรู้ของตนเอง และเชื่อว่ามนุษย์มีประสิทธิภาพในการรับรู้ถึงตนเอง มีสติ จึงทำให้มนุษย์มีความสามารถในการตัดสินใจเลือก พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง (อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2554) และทฤษฎีเกสตัลท์จะช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจของบุคคล ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเอง และมีแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลง จึงทำให้ผู้ดูแลกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงขึ้นในระยะหลังการทดลอง

แม้ว่าผู้ดูแลกลุ่มทดลองจะสิ้นสุดระยะการทดลองไปแล้ว แต่เนื่องจากได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์เพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้ดูแลเป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ จึงช่วยพัฒนาให้ผู้ดูแลกลุ่มทดลองเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงจากการพึ่งพาผู้อื่นสู่การพึ่งพาตนเอง ด้วยเทคนิคการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคการล้อมบทบาท ซึ่งเป็นเทคนิคหนึ่งที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้ดูแลมีสติรับรู้ตนเองและรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง เพื่อนำไปสู่การปรับใช้ในสถานการณ์จริง เช่น เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ตนเองไม่สามารถควบคุมได้ขณะดูแลเด็ก ทำให้ผู้ดูแลปรับพฤติกรรมตนเอง สามารถเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้น และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึงเทคนิคการจินตนาการ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดประสบการณ์เดียวกันในการดูแลเด็ก เกิดความรู้สึกร่วมกัน และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองในการดูแลเด็ก ร่วมกันหาและแบ่งปันทางเลือกหรือแนวทางการดูแลเด็กกลุ่มนี้ และเทคนิคความรับผิดชอบ เพื่อให้สมาชิกทุกคนสามารถหาทางเลือกที่จะกระทำและรับผิดชอบต่อการทำของตนเองได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับท้าวศรี ทรัพย์ชัย (2551) กล่าวว่า การปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ทำให้เกิดการเรียนรู้และการปรับเปลี่ยนการรับรู้ใหม่ ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างภายในตนเอง และยังส่งผลต่อเนื่องแม้เวลาจะผ่านไป 2 สัปดาห์หลังการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่าระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ผู้ดูแลที่ได้รับการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยพลังอำนาจผู้ดูแลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากผู้ดูแลกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษากัน 12 ครั้ง ครั้งละ 1-1½ ชั่วโมง โดยโปรแกรมการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์เสริมสร้างให้ผู้ดูแลเด็กออกทัศนคติได้เรียนรู้ประสบการณ์ในการปรึกษากลุ่ม รวมถึงกำลังใจหรือความคิดเห็นจากสมาชิกกลุ่ม เช่น ผู้รับการปรึกษาคคนที่ 6 พบว่ามีคะแนนพลังอำนาจผู้ดูแลเพิ่มขึ้นมากที่สุดในระยะหลังการทดลอง โดยผู้รับการปรึกษากล่าวว่า “จากการเข้าร่วมกลุ่ม ได้มีโอกาสแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกับผู้อื่น และได้รับรู้ว่าเราไม่ได้เป็นคนเดียวที่ต้องพบเจอปัญหาเช่นนี้ สิ่งสำคัญ คือ เราต้องเรียนรู้ที่จะยอมรับความจริง เมื่อเรากล้าเผชิญความจริง เราจะไม่กลัวอะไร ไม่กลัวสายตาคามอง แม้ลูกเราจะเป็นออทิสติก แต่เขาก็สามารถเป็นคนดีของสังคมได้” ในจุดนี้จึงส่งผลให้ผู้ดูแลสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และเกิดการตระหนักรู้เกิดการเพิ่มแรงจูงใจจากความรู้สึกภายในตนเองเกี่ยวกับการรับรู้ประสบการณ์และความเชื่อในความสามารถแห่งตน รวมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถของบุคคลในการตอบสนองความต้องการของตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของชนิดา จุลวนิชย์พงษ์ (2546) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีเกสตัลท์ต่อคุณค่าแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีเกสตัลท์มีคะแนนเฉลี่ยคุณค่าแห่งตนสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดการอบรมการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์แก่บุคลากรจนเกิดความเข้าใจและความชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการช่วยเหลือผู้ดูแลเด็กออทิสติกอย่างต่อเนื่อง ด้วยการให้การปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ เพื่อให้ผู้ดูแลมีความเชื่อมั่นในสมรรถนะของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้ และมีการติดตามผลซ้ำทุก 3 เดือน หรือ 6 เดือน ภายหลังการทดลอง เพื่อศึกษาความคงทนของผลการปรึกษากลุ่มเกสตัลท์

2.2 ควรทำการศึกษาโดยใช้การปรึกษากลุ่มเกสตัลท์ในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเวช ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

เอกสารอ้างอิง

- จิตติยา แฉ่มนันทกุล. (2555). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกช่างอุตสาหกรรม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนิดา จุลวนิชย์พงษ์. (2546). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีเกสตัลท์ต่อคุณค่าแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภาศรี พุ่มมีผล, ภัทราภรณ์ พุ่มปันคำ, และสมบัติ สกุลพรรณ. (2550). การสนับสนุนทางสังคม ความพร้อมในการดูแล และความเครียดของมารดาเด็กออทิสติก. *Nursing Journal*, 34(1), 64-75.
- ภัทรพงศ์ สุขมาลี. (2550). การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์เพื่อลดความเครียดของผู้ปกครองที่มีบุตรออทิสติก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรินทร์ ทรัพย์มี. (2551). ทฤษฎีให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2554). เอกสารประกอบการสอนวิชาการปรึกษากลุ่ม (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อิศยา เชื้อนมน. (2545). สุขภาพจิตและความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดานักออทิสติก (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Gibson, C. H. (1991). A concept analysis of empowerment. *Journal of Advanced Nursing*, 16(3), 354-361.
- Lecavalier, L., Leone, S., & Wiltz, J. (2006). The impact of behaviour problems on caregiver stress in young people with autism spectrum disorders. *Journal of Intellectual Disability Research*, 50(Pt 3), 172-183.